

Odwołanie od postanowienia Sądu (siódma izba) wydanego w dniu 28 czerwca 2018 r. w sprawie T-147/15, Republika Czeska / Komisja, wniesione w dniu 13 września 2018 r. przez Republikę Czeską

(Sprawa C-575/18 P)

(2018/C 408/56)

Język postępowania: czeski

Strony

Wnosząca odwołanie: Republika Czeska (przedstawiciele: M. Smolek, J. Vlácil i O. Serdula, pełnomocnicy)

Druga strona postępowania: Komisja Europejska

Żądania wnoszącej odwołanie

- uchylenie zaskarżonego postanowienia;
- oddalenie zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Komisję Europejską;
- przekazanie sprawy do Sądu w celu ponownego rozpoznania żądań podniesionych przez Republikę Czeską w jej skardze; oraz
- obciążenie Komisji Europejskiej kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Na poparcie odwołania wnosząca odwołanie podnosi jeden zarzut dotyczący naruszenia art. 263 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”).

W zaskarżonym postanowieniu Sąd błędnie uznał, że zaskarżony akt, w szczególności ze względu na brak po stronie Komisji kompetencji do wydawania decyzji w dziedzinie tradycyjnych zasobów własnych, nie jest aktem zaskarżalnym w rozumieniu art. 263 TFUE, co w ocenie Sądu nie stoi w sprzeczności z prawem Republiki Czeskiej do skutecznej ochrony sądowej w rozumieniu art. 47 karty, skoro Republika Czeska miała możliwość warunkowej zapłaty spornej kwoty, wyrażenia zastrzeżeń co do zasadności stanowiska prawnego Komisji oraz oczekiwania na wniesienie przez Komisję skargi na podstawie art. 258 TFUE.

Wnioski Sądu są sprzeczne z art. 263 TFUE w związku z art. 47 karty, ponieważ warunkowa zapłata nie gwarantuje tego, że spór zostanie w przyszłości rozstrzygnięty co do istoty przez Trybunał Sprawiedliwości. Wynika to z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości odnoszącego się do uprawnień dyskrecjonalnych Komisji związanych z postępowaniem o uchybienie zobowiązaniom, z braku jakiegokolwiek przepisu dotyczącego instytucji warunkowej zapłaty, a w szczególności z dotychczasowej praktyki Komisji w tej dziedzinie.

Odwołanie od wyroku Sądu (ósma izba) wydanego w dniu 12 lipca 2018 r. w sprawie T-455/14, Pirelli & C. / Komisja, wniesione w dniu 21 września 2018 r. przez Pirelli & C. SpA

(Sprawa C-611/18 P)

(2018/C 408/57)

Język postępowania: włoski

Strony

Wnoszący odwołanie: Pirelli & C. SpA (przedstawiciele: adwokaci M. Siregusa i G. Rizza)

Druga strona postępowania: Komisja Europejska, Prysmian Cavi e Sistemi Srl

Żądania wnoszącego odwołanie

Pirelli wnosi do Trybunału o:

w rozumieniu i dla celów art. 169 § 1 regulaminu postępowania, uchylenie orzeczenia Sądu zawartego w sentencji wyroku z dnia 12 lipca 2018 r. w sprawie T-455/14, Pirelli & C. S.p.A./Komisja, notyfikowanego stronie wnoszącej odwołanie w tym samym dniu poprzez e-Curia;

oraz

w rozumieniu i dla celów art. 170 § 1 regulaminu postępowania, uwzględnienie, bez kierowania sprawy do Sądu, żądań przedstawionych w pierwszej instancji przez Pirelli, mutatis mutandi, z tym samym:

tytułem głównym

— stwierdzenie nieważności decyzji ⁽¹⁾ w części dotyczącej Pirelli, a konkretnie art. 1 pkt 5 lit. d); art. 2 lit. g) i art. 4 w sposób ograniczony do włączenia Pirelli na listę adresatów środka;

tytułem ewentualnym:

— przyznanie Pirelli prawa domagania się od wierzyciela, by w pierwszej kolejności dochodził zaspokojenia od innych dłużników solidarnych, w ramach nieograniczonego prawa orzekania na mocy art. 31 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 ⁽²⁾ i art. 261 TFUE;

w przypadku uwzględnienia odwołania wniesionego przez spółkę Prysmian we wszczętym przez nią postępowaniu przed Trybunałem przeciwko wyrokowi Sądu z dnia 12 lipca 2018 r w sprawie T-475/14

— stwierdzenie nieważności decyzji lub zmianę jej art. 2 lit. g) poprzez obniżenie grzywny nałożonej solidarnie na Prysmian i Pirelli;

— w każdym przypadku obciążenie Komisji kosztami postępowania;

w razie nieuchylenia przez Trybunał orzeczenia Sądu zawartego w sentencji wyroku z dnia 12 lipca 2018 r. w sprawie T-455/14 Pirelli & C, Sp.p.A./Komisja – przyznanie Pirelli prawa domagania się od wierzyciela, by w pierwszej kolejności dochodził zaspokojenia od innych dłużników solidarnych, w ramach nieograniczonego prawa orzekania na mocy art. 31 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 i art. 261 TFUE.

Zarzuty i główne argumenty

Zarzut pierwszy dotyczący naruszenia przez Sąd ciężącego na nim obowiązku uzasadnienia w odniesieniu do stwierdzonego nieistnienia podnoszonego przez skarżącą Pirelli braku uzasadnienia oddalenia przez Komisję szczegółowej argumentacji Pirelli co do braku zastosowania w niniejszej sprawie domniemania decydującego wpływu, a także w odniesieniu do nierównego traktowania przez Komisję polegającego na zastosowaniu jedynie wobec spółki Goldman Sachs metody zwanej metodą „dwojakiej podstawy”

Sąd błędnie określił przedmiot i zakres uzasadnienia, do podania którego Komisja była zobowiązana, nie uznając i nie stwierdzając, że podane przez Komisję uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych przez sądy Unii. Sąd powinien był stwierdzić nieważność decyzji w zakresie dotyczącym strony wnoszącej odwołanie, w zakresie, w jakim omawiany środek nie zawiera wyczerpującego omówieni dokładnych, szczególnych i konkretnych aktów uzasadniających przypisanie Pirelli naruszenia na podstawie domniemania, pomimo przedstawienia przez Pirelli dowodu na okoliczność, iż powiązania ekonomiczne, organizacyjne i prawne ze spółką Prysmian nie wyłączały ani nie ograniczały autonomii spółki zależnej. Ponadto zaskarżony wyrok całkowicie pomija argumentację Pirelli dotyczącą nierównego traktowania jej ze względu na fakt, że Komisja poprzestała na zastosowaniu domniemania decydującego wpływu (Parental Liability Presumption, zwanego dalej „PLP”), zamiast zastosować metodę przypisania implikującą dwojaką podstawę – którą zastosowała jednak do drugiej spółki dominującej Prysmian, Goldman Sachs.

Zarzut drugi, dotyczący naruszenia art. 48 i 49 karty nicejskiej, a także niewystarczającego i nielogicznego uzasadnienia wyroku w odniesieniu do naruszenia przez Komisję praw podstawowych Pirelli jako osoby prawnej i zasady proporcjonalności

Stanowisko Sądu – zgodnie z którym odpowiedzialność spółki Pirelli określona w drodze domniemania nie jest odpowiedzialnością karną bez winy i za cudze działania, lecz odpowiedzialnością osobistą „przedsiębiorstwa”, które tworzyła ona wspólnie z Prysmian, będącą jej spółką zależną i bezpośrednim sprawcą naruszenia – jest oparte na nałożeniu na siebie dwóch poziomów analizy, które się jednak nie pokrywają: zastosowania reguł konkurencji wobec przedsiębiorstw i ochrony praw podstawowych osób prawnych, którym postawione zostały zarzuty. Ponadto wyrok całkowicie pomija argument Pirelli dotyczący charakteru PLP jako podwójnego domniemania. W decyzji Komisja domniemywa bowiem, że Pirelli wywierała decydujący wpływ nie tylko na politykę handlową Prysmian, ale też – bez możliwości przedstawienia przez wnoszącą odwołanie dowodu przeciwnego – na poszczególne antykonkurencyjne zachowania spółki zależnej. Pirelli podnosi brak uzasadnienia zaskarżonego wyroku również w odniesieniu do argumentu, że Komisja nie dokonała wyważenia wchodzących w grę interesów, ze szczególnym odniesieniem do PLP, przy uwzględnieniu szczególnych elementów konkretnego przypadku i przestrzegania prawa do obrony, jak jest to wymagane przez orzecznictwo TSUE. Wreszcie, w odpowiedzi na zarzut Pirelli, zgodnie z którym zastosowanie PLP w stosunku do niej w decyzji nie było proporcjonalne w rozumieniu art. 5 ust. 4 TUE do realizacji celów polegających na zapewnieniu większej gwarancji rzeczywistej zapłaty kary i umożliwieniu nałożenia wyższej kwoty grzywny w celu odstraszenia, Sąd powołał się na wcześniejsze orzecznictwo, które nie ma znaczenia dla niniejszej sprawy.

Zarzut trzeci, dotyczący naruszenia zasad odpowiedzialności solidarnej, i równego traktowania oraz braku logiki w uzasadnieniu w odniesieniu do błędnej oceny zastosowania wobec Pirelli zasady odpowiedzialności solidarnej ze spółką Prysmian dla potrzeb zapłaty grzywny, a także braku uzasadnienia wyroku, jeżeli chodzi o nieprzyznanie Pirelli prawa domagania się od wierzyciela, by w pierwszej kolejności dochodził zaspokojenia od innych dłużników solidarnych

Chociaż Pirelli została zobowiązana – podobnie jak Prysmian – do zapłaty całości kwoty grzywny nałożonej na nie w decyzji, sytuacja wnoszącej odwołanie jest diametralnie różna niż sytuacja jej dawnej spółki zależnej, którą decyzji wyraźnie wskazuje jako bezpośredniego sprawcę naruszenia. Jak słusznie – lecz w sposób wewnętrznie sprzeczny – zostało przyznane w wyroku, Pirelli została przypisana odpowiedzialność o charakterze czysto pochodnym i akcesoryjnym, która wobec tego jest zależna od odpowiedzialności Prysmian. Komisja powinna była złagodzić nielogiczne i nieproporcjonalne skutki karne swojej zniekształconej wizji prerogatyw Pirelli jako spółki w pełni kontrolującej i zaniechać wiązania jej solidarnym zobowiązaniem do zapłaty kary lub zobowiązać ją do tego jedynie w odniesieniu do części kary nałożonej na Prysmian, lub przynajmniej przyznać Pirelli prawo domagania się od wierzyciela, by w pierwszej kolejności dochodził zaspokojenia od innych dłużników solidarnych. Sąd nie tylko nie przedstawił uzasadnia dotyczącego zarzutu Pirelli co do niezastosowania tego prawa, ale także naruszył zasady odpowiedzialności solidarnej, proporcjonalności i równego traktowania.

Zarzut czwarty, dotyczący naruszenia art. 261 TFUE i art. 31 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 w odniesieniu do oddalenia wniosku o prawo domagania się od wierzyciela, by w pierwszej kolejności dochodził zaspokojenia od innych dłużników solidarnych, zawartego przez Pirelli w żądaniach skargi do Sądu

Zgodnie z przywołanymi postanowieniami, w zakres uprawnień Sądu wchodzi nie tylko prawo zmiany kwoty kary nałożonej przez Komisję, ale również prawo zmiany sposobu zapłaty i egzekwowania kary. Orzecznictwo przywołane w zaskarżonym wyroku – zgodnie z którym uprawnienia Komisja w zakresie nakładania kar nie obejmują możliwości określenia odpowiednich kwot grzywn dla dłużników solidarnych w ich wzajemnych stosunkach – nie ma znaczenia dla oceny odmiennej kwestii podniesionej przez Pirelli, która w efekcie została przez Sąd pominięta, dotyczącej uprawnienia – przysługującego Komisji i Sądowi w ramach sądowej kontroli jej decyzji – do przyznania spółce mającej pełną kontrolę i ukaranej solidarnie prawa domagania się od wierzyciela, by w pierwszej kolejności dochodził zaspokojenia od innych dłużników solidarnych. Wspomniane prawo w istocie nie dotyczy wewnętrznych stosunków pomiędzy dłużnikami solidarnymi, lecz obowiązku, który ma każdy z nich, oddzielnie, w stosunku do Komisji (tzw. stosunki zewnętrzne).

⁽¹⁾ Decyzja Komisji Europejskiej C(2014) 2139 wersja ostateczna z dnia 2 kwietnia 2014 r. (sprawa AT.39610 – kable elektryczne).

⁽²⁾ Rozporządzeni Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz.U. 2003, L 1, s. 1, wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 8, t. 1, s. 167).